

รายละเอียดของรายวิชา ๑๕๔๑๑๐๗ Z คำและสำนวนไทย

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาควิชาภาษาตะวันออก สาขาวิชาภาษาไทย

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา

๑๕๔๑๑๐๗ Z คำและสำนวนไทย

Thai Words and Idioms

๒. จำนวนหน่วยกิต

๓ (๓-๐-๖)

๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ประเภทหมวดวิชาเลือก

๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ยมลภัทร ภัทรคุปต์

๕. ระดับการศึกษา

-

๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)

ไม่มี

๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)

ไม่มี

๘. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

ปีการศึกษา ๒๕๕๗

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจลักษณะและที่มาของสำนวน ภาษิต สุภาษิต โวหาร คำพังเพย สามารถวิเคราะห์สภาพสังคมวัฒนธรรมจากสำนวนไทย เปรียบเทียบสำนวนไทยกลางกับสำนวนท้องถิ่น เปรียบเทียบสำนวนไทยกับสำนวนต่างประเทศ ใช้สำนวนไทยให้ถูกต้องเหมาะสมทั้งสำนวนเก่าและสำนวนใหม่ และนำสำนวนไทยมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อพัฒนาและปรับปรุงรายละเอียดเนื้อหาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของ สกอ. พ.ศ. ๒๕๔๘ และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน การปรับปรุงเนื้อหาให้สมบูรณ์และทันสมัยมากยิ่งขึ้น การปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น เช่น การทำแบบฝึกหัด การค้นคว้ารวบรวมข้อมูล การฝึกการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง การทำรายงานกลุ่ม เป็นต้น การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาในการเรียนการสอน การบูรณาการเรียนการสอนกับงานวิจัยและการบริการวิชาการแก่สังคม ตลอดจนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทย

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ลักษณะที่มาและความหมายของถ้อยคำ สำนวน โวหาร คำพังเพย ภาษิต สุภาษิต วิเคราะห์สภาพสังคมวัฒนธรรมจากสำนวนไทย การใช้สำนวนไทยให้ถูกต้องเหมาะสม การนำสำนวนไทยมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกภาคสนาม/ฝึกภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
๔๕ ชั่วโมง	ตามความต้องการของนักศึกษา	-	๙๐ ชั่วโมง

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม ตามความต้องการ ๑๐ นาทีหลังเลิกเรียน หรือการโทรศัพท์มาปรึกษาทางหมายเลขโทรศัพท์มือถือของผู้สอน(เฉพาะราย/กลุ่มที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

หลัก

- มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น สามารถนำหลักคุณธรรมจริยธรรมจากสำนวนไทยมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

- มีวินัย มีเหตุผล มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

รอง

- มีความเสียสละ มีน้ำใจ มีจิตอาสา

- มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และ

รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมร่วมรักษาและรู้จักใช้สำนวนไทยได้อย่างถูกต้อง

๑.๒ วิธีการสอนที่จะใช้พัฒนาการเรียนรู้

- ใช้วิธีการบรรยาย พร้อมยกตัวอย่างสำนวนไทยที่สะท้อนคุณธรรมจริยธรรม
- ให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลและฝึกวิเคราะห์คุณธรรมจริยธรรมที่สะท้อนผ่านสำนวนไทย
- การทำแบบฝึกหัดเรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่สะท้อนผ่านสำนวนไทยและการประยุกต์ใช้สำนวนไทยในชีวิตประจำวัน

๑.๓ วิธีการประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียน การทำเวร มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และมีความซื่อสัตย์ในการสอบ
- ประเมินผลจากการการทำแบบฝึกหัดและการพูดหน้าชั้นเรียน

๒. ด้านความรู้

๒.๑ ความรู้ที่จะได้รับ

หลัก

- รู้วิธีการเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสำนวนไทย
- มีความรู้ในหลักการทฤษฎีของเนื้อหาสาระ ในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง
- สามารถนำเสนอข้อมูลการวิเคราะห์สำนวนไทย จำแนกข้อเท็จจริงจากองค์ความรู้ได้

๒.๒ วิธีการสอน

- จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยให้ศึกษาค้นคว้าการใช้สำนวนไทยในปัจจุบันจากสื่อต่างๆ เช่น ทางอินเทอร์เน็ต นิตยสาร เป็นต้น
- การบรรยาย ยกตัวอย่างงานวิจัยเกี่ยวกับสำนวนไทยที่มีผู้ศึกษาไว้ การซักถามในชั้นเรียนเรื่องความรู้เกี่ยวกับสำนวนไทยในชั้นเรียน อาจให้นักศึกษาต่อยอดโดยการไปค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองในหัวข้อที่สนใจ
- มอบหมายให้ทำงานเดี่ยวและงานกลุ่มค้นคว้าสำนวนไทย

๒.๓ วิธีการประเมินผล

- การทำแบบฝึกหัด สอบกลางภาค และสอบปลายภาคด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎีความเข้าใจ การนำไปใช้
- ประเมินผลจากการ การสังเกตความรู้ความเข้าใจจากการซักถามในชั้นเรียน ความสามารถในการตอบคำถาม
- ประเมินผลจากการตรวจรายงานเดี่ยวและรายงานกลุ่ม

๓. ทักษะทางปัญญา

๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

หลัก

- มีความคิดสร้างสรรค์ผลงานและองค์ความรู้ใหม่สามารถเปรียบเทียบและวิเคราะห์สำนวนไทยกับสำนวนต่างประเทศได้เพื่อพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและประเทศชาติ

รอง

- มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าการนำสำนวนไทยไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์
- มีความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องในศาสตร์สาขาภาษาไทย ด้านคำและสำนวนไทยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างสร้างสรรค์

๓.๒ วิธีการสอน

- การบรรยายในชั้นเรียนโดยใช้ข้อมูลเชิงทฤษฎีประกอบกับสื่อเทคโนโลยี
- มอบหมายให้นักศึกษาศึกษาสังเคราะห์องค์ความรู้เรื่องสำนวนไทยโดยการเขียนบทความเกี่ยวกับสำนวนไทย
- บูรณาการทักษะทางภาษาไทยด้านคำและสำนวนไทยเพื่อสร้างสรรค์ผลงาน ที่พัฒนาความคิดด้านสังคมและประเทศชาติ โดยการเผยแพร่ผลงานของนักศึกษาให้สังคมโดยช่องทางต่างๆ เช่น สื่อออนไลน์ สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น ตามความสนใจของนักศึกษาและตามที่ตกลงกันในระดับเรียน

๓.๓ วิธีการประเมินผลทักษะทางปัญญาของนักศึกษา

- การตรวจผลงานของนักศึกษาจากทำแบบฝึกหัด การนำเสนอผลงานหัวข้อตามความสนใจ ทดสอบย่อย สอบกลางภาค และสอบปลายภาคด้วยข้อสอบที่เน้นการวิเคราะห์ วัดหลักการและทฤษฎีความเข้าใจ

๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

หลัก

- มีความสามารถในการพัฒนาตนเองและมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

รอง

- มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลและการทำงานเป็นกลุ่ม
- มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดีโดยการนำสำนวนไทยไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๔.๒ วิธีการสอน

- จัดกิจกรรมกลุ่ม ในการวิเคราะห์การใช้คำและสำนวนไทยในสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สื่อออนไลน์ เป็นต้น
- มอบหมายให้ทำรายงานเดี่ยวและงานกลุ่มเกี่ยวกับสำนวนไทย
- นำเสนอผลงานการวิเคราะห์สำนวนไทยที่ได้รับมอบหมายหน้าชั้นเรียน
- การอภิปรายกลุ่มในชั้นเรียน

๔.๓ วิธีการประเมินผล

- ประเมินจากการทำงานกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์
- สังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นกลุ่ม

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

หลัก

- สามารถใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์และวัฒนธรรม
- มีวิจาร์ณญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลอย่างเป็นระบบ การรวบรวมและนำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รอง

- มีทักษะในการใช้ความรู้ทางสถิติ เครื่องมือสารสนเทศเพื่อเก็บรวบรวมการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมายข้อมูล และสามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

๕.๒ วิธีการสอน

- มอบหมายให้นักศึกษา ศึกษา สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับคำและสำนวนไทยจากเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเน้นการสืบค้นจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- ให้นักศึกษานำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ เช่น การใช้ Powerpoint ในการนำเสนองาน การใช้สื่ออื่นๆ

๕.๓ วิธีการประเมิน

- ประเมินจากความถูกต้องข้อมูลที่สืบค้นและนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี
- ประเมินวิธีการนำเสนอจากการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีเหมาะสมกับเนื้อหาที่นำเสนอ

๖. ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

๖.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

หลัก

- มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ

๖.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

- บรรยายในชั้นเรียนโดยใช้ข้อมูลเชิงทฤษฎีประกอบสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- ฝึกปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน
- ให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับสำนวนไทย
- ให้นักศึกษาเข้าร่วมโครงการบริการวิชาการแก่สังคมและโครงการสืบสานภาษาและวัฒนธรรมไทยของหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ หรือให้นักศึกษาจัดแสดง/เผยแพร่ผลงานในโครงการดังกล่าว

๖.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

- การตรวจผลงานของนักศึกษาจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับสำนวนไทยและเข้าร่วมโครงการบริการวิชาการแก่สังคมและโครงการสืบสานภาษาและวัฒนธรรมไทยของหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผลกิจกรรม

๑. แผนการสอน

สัปดาห์	เนื้อหาการเรียนรู้	จำนวนคาบ	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
๑-๒	- แนะนำรายวิชา - ความหมายของถ้อยคำ สำนวนโวหาร คำพังเพย ภาษิต สุภาษิต	๖	- แนะนำรายวิชา - แจกแนวการสอน - ทำข้อตกลงร่วมกับผู้เรียนเรื่องการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล - การบรรยาย - การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนโดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน	- แนวการสอน/มคอ.๓ - แบบทดสอบก่อนเรียน - power point
๓	ประเภทของสำนวนไทยตามที่มาหรือบ่อเกิดของสำนวนไทย	๓	- รายงานศักยภาพทางภาษาไทยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล - การบรรยาย - การอภิปราย - นักศึกษาร่วมกันค้นคว้าสำนวนไทยแยกตามประเภทต่าง ๆ	- เอกสารการสอน - แบบฝึกหัด - power point
๔-๕	ความหมายของสำนวนไทยตามปริบท	๖	- นักศึกษานำเสนองานที่ค้นคว้า - ศึกษาสำนวนเก่าและสำนวนใหม่	ตัวอย่างหนังสือ ตำรา งานเขียน วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ฯลฯ เกี่ยวกับสำนวนไทย
๖-๗	เปรียบเทียบสำนวนไทยที่มีความหมายใกล้เคียงกัน	๖	- นักศึกษาร่วมกันอภิปรายเปรียบเทียบสำนวนไทย	- เอกสารการสอน - แบบทดสอบ - power point

๘-๙	เปรียบเทียบสำนวนไทยกับสำนวนต่างประเทศ	๖	-กิจกรรมแบ่งกลุ่มศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ -รวบรวมสำนวนไทย -อภิปราย บรรยายสรุป -ทำแบบฝึกหัด	- เอกสารการสอน - งานวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาเปรียบเทียบ สำนวนไทยกับ สำนวน ต่างประเทศ - แบบฝึกหัด - power point
๑๐-๑๑	เปรียบเทียบสำนวนไทยกับสำนวนที่ใช้ในท้องถิ่น	๖	-กิจกรรมแบ่งกลุ่มศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ -รวบรวมคำสำนวนท้องถิ่นต่างๆ -อภิปราย บรรยายสรุป ทำแบบฝึกหัด	- เอกสาร ตำรา งานเขียน วรรณกรรม ท้องถิ่นที่เกี่ยวกับสำนวนไทย - งานวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษา สำนวนไทย ท้องถิ่น
๑๒-๑๔	วิเคราะห์แนวคิดของสำนวนไทย	๙	- การบรรยาย - การอภิปราย - นักศึกษาร่วมกันแสดงความคิดเห็น และหาข้อสรุป	- เอกสารการสอน - power point
๑๕	หลักและวิธีการนำสำนวนไทยไปใช้ในการดำรงชีวิต	๓	- การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า รายบุคคล/กลุ่มในโครงการบริการ วิชาการและโครงการสืบสานภาษา และวัฒนธรรมไทย โดยใช้สื่อต่างๆ	- เอกสารการสอน - power Point

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมิน
๑.๑, ๑.๒ ๑.๓, ๑.๕	มีจรรยาบรรณในการทำงานเดี่ยวเป็น การฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ	ทุกสัปดาห์	๕%
๒.๑ ๒.๒ ๒.๓	ทดสอบย่อย การทำแบบฝึกหัด	สัปดาห์ที่ ๖ -๑๕	๑๕%
๓.๑,๓.๒,๓.๓	วิเคราะห์กรณีศึกษาค้นคว้าแล้ว นำเสนอการทำงานกลุ่ม/เดี่ยว การอภิปรายกลุ่ม	สัปดาห์ที่ ๔-๑๕	๒๐%
๔.๑,๔.๒,๔.๓	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	สัปดาห์ที่ ๑-๑๕	๑๐%
๕.๑,๕.๒ ๕.๓	ศึกษาสืบค้นข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศ โดยเน้นการสืบค้นจาก แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	สัปดาห์ที่ ๒-๑๕	๒๐ %
๖.๓	สอบกลางภาค ปลายภาค	สัปดาห์ที่ ๘ , ๑๕	๓๐ %

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. ตำราและเอกสารหลัก

दनัย เมธิตานนท์. (๒๕๔๓). **บ่อเกิดสำนวนไทย**. กรุงเทพฯ : ไททรรศน์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๕๓). **ภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๕. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. ๒๕๕๔

๒. เอกสารข้อมูลสำคัญ

กรรณิการ์ โกวิทกุล. (๒๕๔๔). **การเปรียบเทียบภาษิต-คำพังเพยจีนกับสำนวน-ภาษิตไทย**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. อักษรศาสตร์ (ภาษาจีน). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บัณฑิตวิทยาลัย.

กองบรรณาธิการเอ็มไอเอส. (มปป.). **สอนเด็กให้เก่ง ดี มีคุณธรรมและคำพังเพยไทย**. กรุงเทพฯ: เอ็มไอเอส.

เกษม ขนบแก้ว. (๒๕๔๘). **การวิเคราะห์ภูมิปัญญาการใช้กลบท คำภาษาไทยถิ่นใต้ สำนวนไทยที่ปรากฏในบทหนังตะลุงของหนังฉิ้น อรมุต**. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ขุนวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธ์). (๒๕๓๓). **สำนวนไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : ภาษาและวัฒนธรรม.

ไซสิริ ปราโมช ณ อยุธยา. (๒๕๒๖). **การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของสำนวนไทย : รายงานผลการวิจัย**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาควิชาสารัตถศึกษา.

จงชัย เจนหัตถการกิจ. (๒๕๔๙). **ภาษาไทยใช้NET**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.

- จรรยา จันทร์ดวง. (๒๕๒๓). การศึกษาเปรียบเทียบพญากับสำนวนไทย. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ต่อศักดิ์ เกษมสุข. (๒๕๕๑). สำนวนไทยนอกกรอบแบบ : การวิเคราะห์ความเป็นมาและ
ความหมาย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิคม เขาลาด. (๒๕๓๙). สนุกกับสุภาษิตคำพังเพย เล่ม ๕. กรุงเทพฯ: ณ คม.
- นิตยา เรื่องฉายและคณะ. (๒๕๔๑). การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่องวิเคราะห์คุณธรรมที่
ปรากฏในเรื่องสั้นสำนวนไทยของสถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พริยา สุระจร. (๒๕๔๔). สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ : การศึกษา
เปรียบเทียบ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. อักษรศาสตร์ (ภาษาจีน). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บัณฑิต
วิทยาลัย.
- ฝ่ายตำราวิชาการกู๊ดอินเตอร์บุ๊ก, ผู้เรียบเรียง. (๒๕๕๗). เสริมทักษะสุภาษิต สำนวน คำ
พังเพยไทย. นครราชสีมา: กู๊ดอินเตอร์บุ๊ก.
- ภักดิ์ทิมวิญห์. (๒๕๕๕). สุภาษิต คำพังเพย. กรุงเทพฯ: ปราชญ์.
- วิเชียร เกษประทุม, ผู้เรียบเรียง. (๒๕๕๕). สำนวนไทยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: พัฒนา
ศึกษา.
- ศิริศักดิ์ เขาวนศิริ. (๒๕๕๔). สุภาษิตสอนหญิง(อย่าชิงสุกก่อนห่ามไม่งามดี). พิมพ์ครั้งที่ ๒.
ปทุมธานี: สกายบุ๊กส์.
- อุดมพร อมรธรรม. (๒๕๕๖). สำนวนไทยฉบับจัดหมวดหมู่. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- เอกรัตน์ อุดมพร. (๒๕๔๙). สุภาษิตสอนวิธีชนะทุกข์และสร้างสุข(ข้อคิดปราชญ์สมัยกรุง
รัตนโกสินทร์). กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เอกสารและงานวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสำนวนไทย บ่อเกิดสำนวนไทย ลักษณะของ
สำนวนไทย การเปรียบเทียบสำนวนไทยกับสำนวนต่างประเทศ เช่น www.suphasitthai.com/

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิด
และความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้

- การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับข้อบช่ายและวิธีการสอนระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
- นักศึกษาประเมินการสอนผ่านระบบ online ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- อาจารย์ผู้สอนประเมินการสอนของตนเอง โดยดูจากพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาใน
แต่ละสัปดาห์ และดูจากพัฒนาการการเรียนของนักศึกษา

- การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์

- ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงได้มีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- ประมวลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีการประเมินมาใช้ปรับปรุงสำหรับการเรียนการสอนครั้งต่อไป
- ปรับปรุงเนื้อหาและตัวอย่างต่างๆ ให้เหมาะสมมีความทันสมัยอยู่เสมอ
- วิจัยในและนอกชั้นเรียนสังเกตความก้าวหน้าของนักศึกษาและปรับปรุงกลวิธีการสอนที่เหมาะสมกับนักศึกษาแต่ละกลุ่ม
- การสำรวจความต้องการ/ประเด็นสำคัญที่นักศึกษาต้องเรียนรู้เกี่ยวกับรายวิชาที่มีการสอบซ่อมและสอนเสริมสำหรับนักศึกษาที่ยังไม่ผ่าน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- อาจารย์แสดงผลการประเมินการสอนของนักศึกษา
- การวัดผลการเรียนรู้ จากการสอบกลางภาคและปลายภาค
- การสอบถามนักศึกษา เกี่ยวกับองค์ความรู้ในรายวิชา
- การตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรมของนักศึกษาในการประชุมหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย

๕. การดำเนินการทบทวนการวางแผนปรับปรุงประสิทธิภาพของรายวิชา

- นำข้อเสนอของนักศึกษาเกี่ยวกับข้อโต้แย้งและความคิดเห็นจากการศึกษาค้นคว้ามาปรับปรุงเนื้อหาวิชา
- นำเอกสารการสอนสำนวนไทยมาพิจารณา ปรับปรุง เรียบเรียงให้ทันสมัยเสมอ
- นำข้อเสนอแนะจากนักศึกษามาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและรายละเอียดเนื้อหาวิชา